

DERİ VE KUNDURA İŞÇİLERİNİN SESİ

Yenileşme

Yıl 2 sayı 21-22

5 HAZİRANDA OYLAR CHP'ne

YENİLEŞME hepimizin bildiği gibi Deri ve Kundura işçilerinin ilerici sendikali mücadelesinin sözcüsüdür. En genelinde Deri ve Kundura işçilerinin ekonomik-demokratik istemleri uğruna mücadele YENİLEŞME'nin temel görevidir. İşverenle işçi arasında uzlaşmacı davranan Amerikancı, Sarı sendikacılığın amansız düşmanıdır. Sınıf mücadelesi esasına oturtulmuş sınıf ve kitle sendikacılığının Deri ve Kundura işçilerinin biricik özlemi olduğuna inanan YENİLEŞME bu görevin üstesinden gelme yollarını ve azimlidir.

Yukarıda özellediğimiz çerçeve içinde işçi sınıfını ilgilendiren her konuda, işçi sınıfının ekonomik-politik geleceğini ilgilendiren her olaya en doğru görüş ve çözümlemeyi getirmek boynunun borcudur. Konumuz 5 Haziran 1977 Genel Seçimleri ve oylarımızın hangi siyasi partiye verilmesi gerektiği. YENİLEŞME'nin bu konuda tavır açık. 5 Haziran 1977 de oylarımızı C. H. P. (CUMHURİYET HALK PARTİSİ) ne vermeliyiz.

NEDEN ?

1- Ülkemizde kar, daha fazla kar diyen, gözü başka birşey görmeyen işbirlikçi büyük patronların getirmek istedikleri faşizm, burjuva demokrasisisınırları içinde karşı olduğu için.

2- Programında işçi sınıfının yıllardır uğruna mücadele verdiği yakın hedefleri -imize önemli ölçüde yer verdiği için. Örneğin Genel Grev Hakkı, Dayanışma Grevi Hakkı, Özgürce Sendikalaşma Hakkı (Referandum).

3- İşçi sınıfımızın ekonomik ve politik örgütlenme özgürlüğünü, düşünce özgürlüğüne konan yasakları kaldırmayı vaad ettiği için.

4- İşçi sınıfımızın sömürüyü sınırlandırma mücadelesinin şartlarını kolaylaştıracağı, Lokavt hakkının kaldırılması gereği vurguladığı için.

5- Halkımızı işçisiyle, köylüsüyle, esnafıyla, orta burjuvasıyla mülksüzlüğe iten, yıkıma sürükleyen emperyalist tekeller ve yerli ortaklarıyla tam uyum içinde davranmadığı için.

6- Halkımızaiki seneyi aşkın zamandır kan kusturan, faşist gerici karması MC tipi siyasi iktidarlardan demokratik olduğu için, MC tipi hükümetlerin bir daha hükümet olmaması için.

7- DGM (Devlet Güvenlik Mahkemeleri) gibi faşist kanunların iptali, 1961 Anayasasının demokratik özünü yeniden elde etmek için.

8- İş Kanununun demokratikleştirilmesi 13, 17, 32. maddelerin iptali için.

9- Sendikalaşma hakkı tanıyan tüm emeği ile geçinenlerin işgücünü satarak geçinenlerin, grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkını kabul ettiği için.

10- İşçi sınıfının sömürsüz toplumla ancak kurtulacağını bilen YENİLEŞME, sömürsüz topluma giden yolun ileri demokratik bir düzenden geçeceğini iyi bilir. İleri demokratik bir düzene geçişin şartlarını olgunlaştıracağı için.

11- Ve hükümeti oluşturma olasılığı en yüksek olan parti C. H. P. olduğu için, iktidara geldiğinde 12 Mart ve günümüz işkencecilerinden hesap soracağı, faşistleştirilen devlet kurumlarının faşistlerden arındırılması, demokratikleştirilmesi görevini üstleneceği için.

Şüphesiz tüm bunların gerçek olması bu uğurda mücadele eden işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın sarsılmaz mücadelesine bağlıdır.

Daha sıralayabileceğimiz maddelerle anlatılabileceği gibi halktan yana belli tavırlar koyacak olan C. H. P. ne tüm yurtseverler, ilerici, sosyalistler 5 Haziran oylarını vermelidirler. Sadece vermek değil oyların bölünmelerini engellemelidirler.

Seçmenlerin sandık başına güven içinde gitmelerini sağlamalılar, can güvenliği komitelerine yardımcı olmalıdırlar.

TÜRK-İŞ ve ONA BAĞLI DERİ-İŞ NE YAPIYOR ?

Sosyal Demokrat geçinen Deri-İş Genel Merkezi ne yapıyor belli değil. İşverenlerin dümen suyu yolalan Türk-İş, tabandaki işçilerin zorlaması ile, geleceği tehlikeye düşen sendika ağalarının kıvrak manevralarıyla iyice karıştı. Bölündü, bölünecek. Ağababaları, hakim güçlerin bunalımı, çözümsüzlüğü Türk-İş'i de derinden sarsıyor.

Aradabilir de olsa işçi sınıfının çıkarları için mücadele edeceklerini, sosyal demokrat olduklarını söyleyen Deri-İş Genel Merkezi ve onun daha gerisinde olan Anadolu Yakası Merkez Şubesi, neden seçimlerde izleyecekleri yolu açıklamıyorlar? Koltukları gider diye herhalde. Oysa işçi sınıfımız o koltukları başlarına çalacak güç ve öfkeyle dolu. Korkunun ecele faydası olmayacak. Korktukları başlarına gelecek.

Yıllardır partiler üstü politika diye diye işçi sınıfımızı siyaset dışı tutmaya çalışan siyasi mücadeleyi, işbirlikçi patronlara bırakan Türk-İşve onun uzantısı Deri-İş yöneticileri hangi değirmene su taşıdıklarını son birkez daha 5 Haziran Seçimleri vesilesiyle ortaya koymuştur.

Beypoz Deri Kundura işçileri açısından 5 Haziran seçimleri hayatiyet taşımaktadır.

İşte dananın kuyruğu o zaman kopacaktır. Deri işçisini baskı ve zulüm altında inleyenler hesap vermekten kurtulamayacaklardır. Bilinçli Deri işçisi, o zaman daha bir başka konuşacak ve istediği ilerici sendikal mücadeleyi daha hızla başlatmaya ulaştıracaktır.

Seçimlerde C. H. P. yi tek başına iktidar yapmak, faşist gerici partilere tek bir oy bile attırmamak üzere görev başına

50. MADDE

Sendikacılar 50. MADDE'yi imzalayıp geldiklerinde YENİLEŞME'ye gönül vermiş arkadaşlar 50. MADDE'nin her kısımda çalışan arkadaşların zararına olacağını defalarca belirttiler.

Sarı sendikacılar ise 50 MADDE'nin işçilere hiç zararı yoktur diye feryat etmekten geri kalmadılar, oysa 50. MADDE sarıracıye dairesinde üç ay önce uygulanmaya başlandı. Sonucu hep beraber okuyalım. Sarıracıye işçileri binbir güçlükte aybaşı para-

larını almaktadırlar, üretim eskiye oranla ortalama yüzde 50 artmasına karşın, kartlarda yazılan kök saat ücretlerini almaktayız. Geçtiğimiz ay eski sisteme göre yüzde 93 olan pirim, 50 MADDE ile karşılaştırsak yüzde 73 e düşmektedir. Sendikaya iki aydır itirazda bulunuyoruz. Sendikacılar hakkınızsa er geç alacaksınız. Kaybolan hakkınız varsa araştırıyoruz. Bekleyin dediler. Hala bekliyoruz. Bakalım önümüzdeki günler ne gösterecek.

AKORT ÇALIŞANLAR

Bütün akort çalışan işçi arkadaşların bugüne dek işveren tarafından aldatılmalarının bir örneği daha sergileniyor fabrikamızda. Makine temizlik ücretleri gımdıye dek ödeniyor deniliyordu. Bunun ödenmediği anlaşılmış ve emekli olan bir işçi tarafından mahkemeye verilmiştir. Mahkeme gu anda bilirkişi safhasındadır. Bütün akort çalışan arkadaşların beş senelik makine temizlik ücreti tutarı, kişi başına 1400 TL. civarındadır. İlk etapta 12 kişilik bir dava açılmıştır. Mahkeme işverene bildirim yaptığında işveren bu arkadaşları çağırıp, yarı tehdit, yarı ikna yoluyla davadan vazgeçmelerini sağlamıştır. İşin ilginç yanı, arkadaşlarımızı fabrikanın resmi arabasıyla yanlarına fabrikanın hukuk müşavirini de alarak ve de noter masraflarını bizzat karşılayarak davayı örtbas etmek yolunu tutmuştur.

Şimdi sarı sendikaya soruyoruz. Bütün bunlar olup bitirken sizler ne yapıyordunuz ? Ne yaptığınız malum. Sendikaya gelen üyeleri işverene jurnallemek, sorunlarına çözüm arayan üyelere zorbaca gözdağı vermek başlıca uğraşınız. Tam anlamıyla işveren sözcülüğü yaparak, temsilcilerk odasını bile onların doğrultusunda kullanıyorsunuz. İşçileri sürekli olarak baskı altında tutan, işverene gerekli yardımı sağlayıp, sadakatınızı gösteriyorsunuz. Fakat bu gibi uygulamalar Deri Kunderanın işçileri tarafından nefretle karşılanıyor. Günü gelince gereken tokatı yiyeceksiniz.

Deri Kundera işçisi artık uyanıktır, bilinçlenmiştir. Sarı sendika çemberini kırmaya and içmiştir. Uygulamakta olduğunuz bu sarı sendika yöntemi artık karanlıklar da kaldı. Bizler fabrikamızda er geç sınıf sendikacılığı bayrağını dalgalandıracağız. Mücadelemiz birlik ve beraberlik içinde ve gün geçtikçe yükselerek ilerlemektedir. Bizlerin birlik ve beraberliğini, ne işverenler, ne de sizin gibi şarlatanlar bozamaz.

YAŞASIN DERİ KUNDURA İŞÇİLERİNİN
BİRLİK VE DAYANIŞMASI

KAHROLSUN SARI SENDİKACILIK.

NURCULUK PROPAGANDASI

Fabrikamızın koğuşunda olsun, tabakhane nin deri revizyonunda olsun, bazı kimseler Said-i Nursi' nin kitaplarını dağıtıyorlar. Yeni gelen işçi arkadaşlara baskı yapıp eğitim çalışmalarını düzenliyorlar. Bu gerici dar kafalı kişiler, Anadolu'dan gelmiş bilinçsiz köy çocuklarını fabrikaya doldurup onları gerici eğitime tabi tutarak Deri Kundera işçilerinin geleceğini karanlığa götürmek istiyorlar. Ayrıca bu yaratıklar "Anahar görüşüne de " ters düştüklerinden kendileri içinde de iki zıt kutup teşkil ediyorlar. Fabrikaya işçi alma yarışında anlaşmıyorlar. Bu karanlık düşünce sahipleri Anadolu'nun ilera köşelerinden gelen bu işçi kardeşlerimize gerici, karanlık fikirlerini sırınga edemeyecekleridir. Çünkü onlar da işçi oldular. Tüm işçilerin yaşadığı birliği vardır. Çünkü tüm işçiler bu kapitalist düzende en fazla sömürülen kesimdir. Bütün bunlar, onları, ortak davaları için birlik ve beraberlik içinde sömürüye, gericiilikle karşı doğal olarak mücadele etmeye zorlar.

Bizler fabrikamızdaki bu gerici düşüncenin gelişmesine asla fırsat vermeyeceğiz. Hele hele işçilerin ekonomik, demokratik örgütleri olan sendikalarımıza el atmak isteyen karanlık kafalılara gereken dersi vereceğiz. Yönlüşme'nin verdiği işçi sınıfının bilimi ışığında er geç sınıf sendikacılığı bayrağını dalgalandıracağız. Ülkemizde sarı sendikacılık anlayışı nasıl getiriliyorsa, fabrikamızda da sarı sendika çemberi er geç kırılacaktır.

YAŞASIN DERİ KUNDURA İŞÇİLERİNİN
BİRLİĞİ

KAHROLSUN SARI SENDİKACILIK

YAŞASIN SINIF SENDİKACILIĞI.

asgari geçim indirimi

Geçenlerde fabrikamızda asgari geçim indirimi için imza toplanıyor diye işçilerin ayağına gelerek imzalattıkları kağıdın üstüne baktığımda "Asgari Geçim indirimi için Millet Meclisine" diye bir yazı olduğunu gördüm. İmzaların kimin adına toplandığına dair bir sendika veya gültü imzası yoktu. Kendi kendime düşündüm. Aslında işçi hehline olan bu kararın çıkmasına yardımcı olacak imzayı her memnunlukla atardı. Fakat mademki işlehim bir yasa bu, imzaları sendika vasıtasıyla temsilci arkadaşlarımızın toplası daha iyi olurdu her halde. Bu kimin tarafından toplandığı bilinmeyen imzaların ve teknisyenlerin işçilere imza maları sayın sarı sendikacılara hiç te düşmedi mi? Her halde sayın sendikacının daha önemli işleri olsa gerek, işçilerine olmasına karşın toplanan bu imzaların bir parti için propaganda aracı olması ve bu amaçla imza toplanması, yılan işin yararlılığına gölge düşürecek kanısındayım. Fakat yine de böyle bir insanın meclisten çıkması için sayın Mevkillerinin işçi imzalarına ihtiyacı varsa, buna da bir diyeceğim yok.

Her hakkını söke söke elde eden işçinifi böyle yasalara da çıkarmasını bili. Yeterki mücadelesini gerçek sınıf ve örgütlerinin bayrağı altında versin.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ BİRLİK VE
DAYANIŞMASI

KAHROLSUN SARI SENDİKACILIK.

FABRİKADA YAPILMAYA ÇALIŞILAN

M. S. P. lilerin fabrikayı çiftlik haline tirdiklerini görüyoruz. Teknisyenlerin yığın M. S. P. li militanın ortalarında gezdiğine işçi arkadaşlar şahittirler. Damlar fabrikada çalışmıyorlar. Adeta ride M. S. P. nin militanlığını yapıyor. Ne iştir anlayalım, arkadaşlar ?

Demek oluyor ki M. S. P. liler fabrikada çalışmak için değil, M. S. P. nin militanlığını yapıyorlar diye alınıyorlar. Bundan ce de gazetimizde belirttiğimiz gibi be damları sağdan soldan toplayıp fabrikaya yerleştirdiler. Beykozun çocukları bozzerken, Anadolu'dan bilinçsiz kişileri alayıp, fabrikaya yerleştirip M. S. P. li militan yetiştiriyorlar. Bu adamlar da bilsizece fabrikayı çiftlik şekline getirdiler. Zamanı geldiğinde arkadaşlar çalışmaları millî devlettir, çalışalım, devletin malı zarar vermeyelim diyenlere soruyoruz. M. S. P. li militanlar çalışmayıp, fabrikayı çiftlik gibi kullanıyorlar. Onların yapılmilletin, devletin malına zarar oluyormu?

Üç günlük ömrümüz kaldı. Ne yaparsak kârdır anlayışı kimseye yarar getirmektir.

FLAR

ve 1 MAYIS' ların kutlanmasından ne denli korktuğunu göstermektedir.

Sayısı az olmasına rağmen, işçi sınıfı ulusal kurtuluş savaşına boylu boyunca ve şan şöret beklemeden atılmıştı. Memleketi 1. Dünya Savaşına sokan ve de işgal eden emperyalistlerin kovulması ve bu zararın toplumsal kurtuluşla sonuçlandırılması isteniyordu. İşçi sınıfının kavgası : savaşa katılan emekçi halkın insanca yaşayacağı sömürsüz, bağımsız, demokratik ve özgür bir Türkiye içindi. İşçi sınıfı için, cepheye ulusal bağımsızlık için sürdürdüğü mücadele ile işyerlerinde sömürüye karşı yürüttüğü mücadele bir bütündür.

Kurtuluş savaşları dar boğazlara girmişti. Ulusal bağımsızlık ve sınıf savaşları içindeydi. Bir yandan düşman bindirmişti. Öte yandan gerici (padişaha, emperyalizme bağlı) güçler iyice baş kaldırmıştı. Bu ayaklanmaları işçilerden-köylülerden oluşan atlı, akıncı birlikler, Yeşil Ordu'ya bağlı silahlı-vurucu güçler bastırdı. İşgal kuvvetlerine karşı işçilerden-emekçi halktan oluşan 50 bin çete (halk milisleri) vuruşuyordu.

Yıl 1922. Emperyalist Fransız Donanması Mersin Limanı'na demir attı. " Teslim olun çağırısına karşı ilk isyan bayramı işçiler kaldırdı. 1 MAYIS günü, siyasal olarak örgütlenmiş işçiler, sosyalistler : Liman demiryolu, fabrika işçilerini, esnafı, tüm Mersin halkını direnmeye çağırdı. MAYIS günü binlerce emekçi büyük bir gösteri yaptı. Duvarlara yazılan yazılarda bildirilerde " YAŞASIN 1 MAYIS ! KAHRBOLSUN EMPERYALİZM ! KAHRBOLSUN EMPERYALİSTLERİN UŞAĞI İSTANBUL HÜKÜMETİ ! " sloganları yer aldı.

1923 yılının 1 MAYIS' ında İstanbul rejiminin işçileri grev yapmaya ve Adapazarı İmalatı Harbiye işçileri 1 MAYIS' ı işçi bayramı olarak kutlamaya karar verdiler. Daha birçok yerli ve yabancı işletmede çalışan işçiler greve çıktılar. Bunların arasında askeri fabrikalar, demiryolu işçileri, Ankara mürettepleri, fırıncılar, İstanbul Tramvay, telefon, tünel, gazhane işçileri vardı. İleri sürdükleri istemler arasında " Yabancı şirketlere el konulması 1 MAYIS' ın resmen işçi bayramı olarak kutlanması, 8 saatlik işgünü, hafta tatili, serbest sendika ve grev hakkı " vardı. Fakat daha 1 MAYIS gösterilerinden önce Nisan ayında "Memlekette ihtilal çıkarmak isteyen bazı komünistler tevkif edildi." haberi basında yer aldı. 1 MAYIS bildirilerini dağıtmak isteyenler tutuklandı. " TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'Nİ İŞKAT VE MEŞRUIYETİNE İSYANI TAZAMMUN EDER " bahanesiyle tutuklamalar genişletildi.

1 mayıs marşı

Günlerin bugün geldiği
Baskı, zulüm ve kandır
Ancak bu böyle gitmez
Sömürü devam etmez
Yepyeni bir güneş doğar
Bizde ve ülkelerde

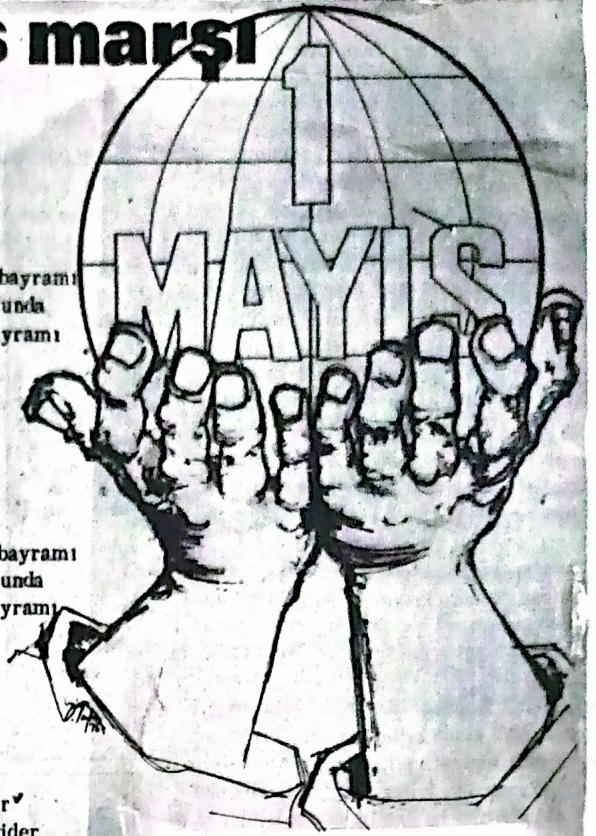
1 Mayıs, 1 Mayıs
İşçinin emekçinin bayramı
Devrimin şanlı yolunda
İlerleyen halkın bayramı

Yepyeni bir güneş doğar
Dağların doruklarından
Mutlu bir hayat filizlenir
Kavganın ufuklarından
Yurdumun mutlu günleri
Mutlak gelen gündedir

1 Mayıs 1 Mayıs
İşçinin emekçinin bayramı
Devrimin şanlı yolunda
İlerleyen halkın bayramı

Vermeyin insana izin
Kamması ve susması için
Kitleyi bilinçlendirin
Hakkını alması için
Yurdumun mutlu günleri
Mutlak gelen gündedir.

Gün gelir, gün gelir
Zorbalar kalmaz gider
Devrimin şanlı yolunda
Bir kağıt gibi erir gider.

PARSONS'un son mektubu

Dungeon No: 7
Cook County Hapishanesi
Chicago, Ill. 9 Kasım 1887

Çok Sevgili, Değerli Çocuklarım :
Albert R. Parsons Jr ve kardeşi Lulu Eda Parsons'a :

Bu kelimeleri yazarken, adlarınız üstüne göz yaşlarım damlıyor. Bir daha hiç karşılaşmayacağız. Ah, sevgili çocuklarım nasıl içten, derinden seviyor sizi babaeğiniz. Sevdiklerimiz için yaşamakta gösteririz sevgimizi, ve gerektiğinde sevdiklerimiz için ölmekle de gösteririz sevgimizi. Benim hayatım ve doğal olmayan haksız ölümümü, başkalarından öğreneceksiniz. Babanız, ÖZGÜRLÜK VE MUTLULUK UĞRUNA GÖNÜLLÜ OLARAK CANINI VERMİŞ BİR KURBANDIR. Size, miras olarak şerefli bir ad ve yapılmış bir görev bırakıyorum. O'nu koruyun, bu yolda yürüyün. Kendinize karşı doğru olun, o vakit başkalarına karşı sahte olamazsınız. Yarattıcı, uyanık ve neşeli olun. Anneniz ! O Kadınların en yücesi, en şerefliisidir. O'nu sevin, sayın ve öğütlerine uyun.

Çocuklarım, değerli varlıklarım, bumektubu, alınız sizin için değil, daha doğmamış çocuklar için de ölen bir kişinin ölüm yıldönümünde okumanızı istiyorum. Yavrularım elveda.

Babamz Albert R. PARSONS

Daha gün o gün değil, derlenip dürülmesin bayraklar.
dinleyin, duyduğunuz çakalların ulumasıdır,
safları sıklaştırm çocuklar,
bu kavga faşizme karşı, bu kavga hürriyet kavgasıdır.

Bazı günler vardır. Unutulmaz. Kalıcıdır. Yaşlılık nedir bilmezler. Geçen zamanla beraber gelişirler. Saat ve takvim durmaz onlar için. Sürec içinde gelişimleri mürekklidir. Milyonlar onlarla birlikte yaşarlar. Fakat ölüm bu günler için değildir. Yeryüzündeki her değişimin izini taşırlar. Böylece durmadan zenginleşirler. Öldürmek yok etmek isteyen yaşlanır. Zamanı gelince kendisi ölür. Oysa bu günler, ken dilerine yönelen her saldırıyı, her ölümcül tehdidi karşılarlar. 1 Yıl sonra, aynı gün daha bir gürbüz, daha bir deneyli ve kök budak salması olarak yayılırlar. Ölmezlikleri, bu günleri doğuran toplumsal nedenlerdir. Onların gücü, kendilerini yaratanların gücünden ve ölmezliğinden kaynaklanır. Her isteyen böyle bir gün yaratamaz. Dünyanın hemen her ülkesinde yaşaması ve coşkuya yaşanması için böyle bir günün sınırlar ötesine taşın ve büyüyen bir anlamı olması gerekir. Yüz milyonlarca insanın sahip çıkması için, yüz milyonların yaşamın da sarsılmaz bir yeri olmalıdır. İnsanlığın ezici çoğunluğunun kutlaması için, çeşitli uluslardan geniş kitleleri ortak bir amaç etrafında birleştirici bir temel olmalıdır. Bir söz vardır: İyiler kalır, kötüler gider.

1 MAYIS tüm bu özelliklere sahip bir gündür. Her yılın 1 MAYIS'ında birbirlerini tanımayan 5 kıtadan yüzlerce ülkenin milyonları aynı anda, aynı özlemi dile getirirler. Bu özlem etrafında birleşirler ve gerçekleşmesi için mücadeleye yemin ederler. Her 1 MAYIS' ta haykırılan sloganlar sınır tanımaz. Böylesine birleştirici, harekete geçirci bir gücü olan 1 MAYIS, dünya işçi sınıfının yüz milyonlarca emekçinin BİRLİK DAYANIŞMA, MÜCADELE GÜNÜ olarak uluslararası bir özelliğe sahiptir.

Bu denli kalıcı ve durmadan gelişen bir gün olarak 1 MAYIS' ı doğuran toplumsal nedenler nelerdir.

1 MAYIS' in temelini, işçi mücadelesi ve kanı, sermayenin zulmü vardır. 19. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren kapitalizm hızlı bir gelişme süreci içine girmiştir. Amerika la tekeller ortaya çıkmaktadır. İlerleyen teknolojinin hızlandırdığı bu gelişme, sömürüyü aşırılaştırmakta ve geniş emekçi kitleleri insanlık dışı koşullarda çalışmaya ve yaşamaya zorlamaktadır. Grev ve çeşitli işçi direnişleri, kıralık grev kırıcıları ve polis anları, silahlı jandarma birlikleri, tarafından ezilmektedir. Kadınlar ve çocuklar dahil işçi sınıfı son derece ağır ve kötü koşullarda sadece ücretlerle çalışmak zorunda bırakılmışlardır. Günlük çalışma süresi 15 kimi işyerlerinde 20 saate varmaktadır. Karşı koyanlar açlığa atılmakta ve boşalan bir işe bin kişi koşmaktadır.

Burjuvazi " ekmek ve suyla yaşamayan bir insan, zaten yaşamaya layık değildir " derken, karını alabildiğine arttırmakta ve siyasa iktidarı güçlendirmektedir.

Ekonomik gelişme altında karını aşırılaştıran, egemenliğini sağlamlaştıran burjuvaziye karşı girişilen direnişler yaygınlaşmaktadır. O dönemin işçi hareketinin başta gelen ekonomik-toplumsal istemleri arasında iş sürecinin kısaltılması ve ücretlerin yükseltilmesi bulunmaktadır. Avrupa ve Amerika'da kapitalizmin hızla gelişiminin doğurduğu yıkıcı sonuçlar sınıflararası çatışmayı şiddetlendirmiştir.

Daha önceleri dağınık olarak istenen SEKİZ SAATLİK İŞGÜNÜ 1 MAYIS 1886 günü Amerika'da 600 bin işçi GENEL GREVE 4 Mayıs'ta Chicago'da burjuvazi-

1 MAYIS'IN DOĞUŞU

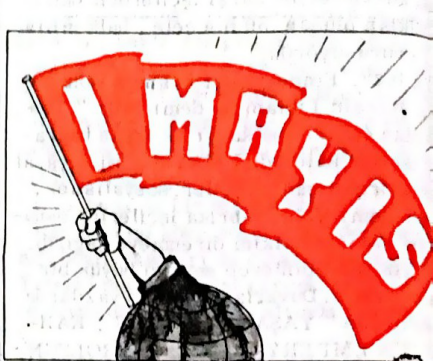
nin silahlı katliamı uç noktasına ulaşır. Ajanların, provakatörlerin, profesyonel grev kırıcılarının kışkırtması sonucu polis bir çok işçiyi öldürür, yaralar ve tutuklar. A-ralarında " Uluslararası İşçi Cemiyeti " (Enternasyonal) 'in üyesi işçi önderi Parsons'un da bulunduğu 4 yürekli militan 11 Kasım 1887 günü tekellerin emriyle asılır. Bu arada, tüm kapitalist ülkelerde geniş

işçi ve emekçi kitleler Amerika'da gelişen olayları yakından izlemekteydiler. Kavra - dıkları ve açıkça beliren iki gerçek vardır. Birincisi : haklı ve ortak bir istem için yüz binler bir araya gelerek, işçi sınıfının gücünü ortaya koymuşlardır. İkincisi : En acil bir isteme bile silahla saldıran bir sınıfa karşı, en küçük bir istem mücadelesi de sınıflar savaşının ayrılmaz bir parçasıdır. Kazanımlar, ancak, örgütlenecek birlik içinde mücadele ile koparılır.

Dahil 1864' lerde Enternasyonal'in attığı temel üzerinde, işçi sınıfının ulusal ve uluslararası birlik ve dayanışması yükselmeye başlamıştır. Tüm kapitalist ülkeler işçileri bir yandan SEKİZ SAATLİK İŞGÜNÜ istemine sarılırken, aynı anda da tekellerin idama mahkum ettiği sınıf kardeşliğini kurtarmak için protesto gösterileri, direnişler düzenler. Artık, Fransız, Amerikan, İngiliz, Alman, Hollanda, Rus.. işçilerinin sekiz saatlik işgünü istemi, bu istemin ve ülkelerin sınırlarını aşarak, uluslararası bir nitelik kazanmış ve çoğu yerde hızla kapitalizme karşı mücadeleye birleşmeye başlamıştır. Fransız devrimcilerinin isteği üzerine 14-21 Temmuz 1889 tarihinde Paris'te toplanan Enternasyonal 1 MAYIS'in Dünya İşçilerinin Dayanışmasını anlatan bir gün olmasına karar veriliyordu. 1 Mayıs 1890'da dünyada ilk kez " insanlık tarihi, birlikte hareket etmek için güçlerini birleştiren, aynı karara uyan, aynı iradeyle hareket eden, aynı düşünce etrafında birleşmiş olan bütün dünya proleterlerinin gösterisine tanık oldu."

O tarihten itibaren kutlanan her 1 MAY bir öncesine göre daha güçlü ve daha zenginleşti. Çünkü, kapitalizme karşı sömürüyü sınırlama ve sömürüyü ortadan kaldırma mücadelesinde yeni kazanımlar ve deneyler elde eden işçi sınıfının gelişmesi ne uygun olarak 1 MAYIS' lar da geliştiydi. İşte bu yüzden, 1 MAYIS' lar, yer yer yitirdiği her değişimin izini taşırlar.

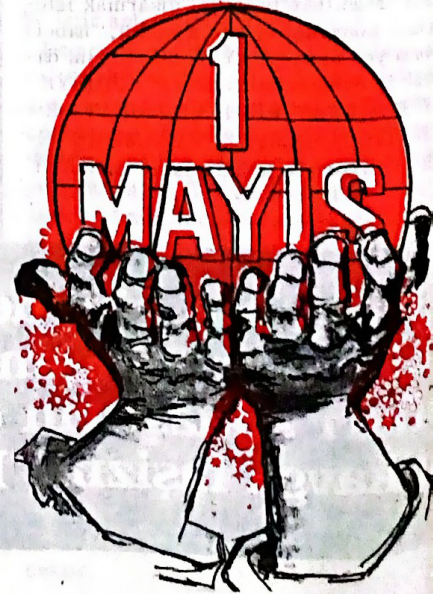

1 MAYIS

Nasırlanan ellerinde emekçinin şan vardır. Ey emekçi, vur çekici, vur oturma şanar 1 MAYIS' in hatırası sevdadır ebedi. İnsanların gözlediği kutlu bayram bu idi. İşte bütün insanlığı tes'id eden bu gün. İşte bize pek sevinçli meserretli bir düğün.

Ayrı yoktur bu meslekte işçi birlik kolud. Bu mes'ut gün derleşmenin en birinci yeri. Kutlu olsun bu mubarek, ferahlı gün arka. Bu gün sanat çiçeği ile taçlanıyor her bir.

(Yeni Hayat, Sayı 7, S.3 Yıl : 1920

**1 MAYIS
İŞÇİ SINIFININ
BİRLİK, DAYANIŞMA
VE MÜCADELE
GÜNÜDÜR**

1 mayıs 1886

1 mayıs 1977

**erkek ve kadın işçiler!
1 MAYISTA TAKSİME**

**YENİLEŞME
1 MAYIS EKİ**

TÜRKİYEDE 1 MAYIS

Türkiye'mizde 1 MAYIS' ların tarihi es-
kidir. 1 MAYIS' ın bu günlerde yapılan kit-
lesel gösterilerin Türkiye İşçi Sınıfı' nın
tarihindeki yeri ve geleneği önemlidir. Ser-
maye sınıfları bu köklü geleneği unuttur-
mak, saptırmak için her yolu denemiştir .
Fakat, belirtmiştik, bazı tarihler, olaylar
vardır, unutulmaz ve unutturulamaz. Bun-
lar, artık içimize öylesine yerleşmiştir ki
varlığımızın birer parçasıdır artık. . .
Hele öylesine yaygınlaşmış ve gelenekleş-
miş olan " Çeşitli uluslardan emekçileri
birbirine yaklaştıran " bir günü, değil Tür-
kiye burjuvazisi daha 1 MAYIS 1886' da
güçlü Amerikan parabolcuları bile yok ede-
memişlerdir. Bu gün, sınırlı da olsa elde
ettiğimiz kazanımlar için verilen mücade-
lenin tarihsel ve uluslararası bir önemi de
vardır. Dünya işçi hareketinin her dönemin-
de, herhangi bir ülkedeki işçi sınıfının
sermayenin sömürü ve zulmüne karşı ver-
diği mücadele mutlaka dünya işçi sınıfınca
desteklenmiştir. Ulusları değişik olsa da ,
kapitalizmin sömürdüğü işçilerin sınıfsal
çıkarları ve siyasal özelemler ortaktır, tüm
dünyada aynıdır. Türkiye İşçi Sınıfı da dün-
ya işçi sınıfının kopmaz bir parçası olarak
1890 larda hayata geçen 1 MAYIS' a uluslar
arası işçi dayanışma gününe sahip çıkmış-
tır. Bu günü hem sömürü düzenine ve hem
de emperyalizme karşı " Ulusal Bağımsız-
lık " için sürdürdüğü mücadelesi ile bütün-
leştirmiştir.

Türkiye İşçi Sınıfı'nın 1 MAYIS gelene-
ğini bilebilmek için başımızı Ulusal Kurtu-
luş Savaşımızın kan ve ateş kokan kahra-
manlık günlerine kadar çevirmek gerekir.
Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda bile işçiler bir
yandan cepheye silah üretiyorlar, aynı an-
da da emperyalist işgal ordularına karşı
ön saflarda dövüşüyorlardı. Ankara'da "İ-
malat-ı Harbiye " tezgahlarında toparların
çaplarına uyması için obüsleri, tapalarını
çıkarmadan torna tezgahlarına koyan, si-
perlere ulaştıran, cephenin önünde ve ar-
dında savaşan ondan başkası değildi.

1921 Yılında Sakarya'da, ölüm-kalım sa-
vaşlarının gittiği, o tren istasyonunun bir
kaç defa elden ele geçtiği günlerde, istas-
yon duvarlarına " BÜTÜN ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ, BİRLEŞİNİZ " yazılıydı. Dört
kelimelik bu sesleniş, ulusal bağımsızlık
mücadelesinin en ön saflarında, ateş boyla-
rında döğüşen işçi sınıfımızın uluslararası
birlik ve dayanışmayı da kavgasıyla bütün-
leştirdiğini gösterir.

Yıl 1921, İstanbul emperyalist orduların
işgali altındadır. Fransızlar, İngilizler, A-
merikalılar, İtalyan ve Yunanlıların her bi-
ri bir semti kesmiş almış ; gericiiler, kuk-
la padişah hükümeti, işbirlikçiler ; hepsi iş-
gal kuvvetlerinin işçileri bakanlığını yapı-
yor. Böyle bir ortamda, işçiler, halkın dire-
niş gücünü şahlandıran bir çıkış yaptılar.
Siyasal örgütleri ile 1 MAYIS yürüyüşü ter-
tiplerdiler. Binlerce işçi 1 MAYIS 1921' de
Saraçhanebaşı'nda toplandılar. Hürriyet-i
Ebediye Tepesi'ne dek süren yürüyüşte iş-
çi sınıfının ulusal ve uluslararası istemle-
ri haykırıldı. Hürriyet-i Ebediye Tepesi'n-
de söz alan Sadrettin Celal Antel ve Mus-
tafa Fazıl gibi işçi önderleri 1 MAYIS' ta
tüm dünya işçilerinin sermayenin egemen-
liğine karşı verdikleri mücadeledeki ka-
rarlılıklarını belirtir konuşmalar yaptılar.
Bu heybetli gösteri, işgaleci güçlerin ve on-
larla bütünleşen yerli işbirlikçilerin dizle-
rini titretti. İstanbul halkına umut verdi,
coşku saldı. İşçiler İstanbul sokaklarına

" BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLE-
ŞİN " diye yazdılar. 1 MAYIS için yazılar
türküler haykırıldı.

" 1 Mayıs, 1 Mayıs
İlk dileğimiz,

Yağatacak seni tunç bileğimiz !
Karakış günleri yansın, kül olsun !
Kırmızı çiçekli bahar uyanсын
Birleşin,
Gelin !
Yerden yükselin !

Birliklessiz işçi, işçi değildir. "

İşçi sınıfının savaşı, düdü, yarını, gücü,
örgütülüğü, 1 MAYIS' ın önemi, hepsi bu
türkünün içindedir. Bu türkü, düşmanın a-
teş yağmuru altında, haymana ovalarında,
Kilitahya'larda, Dumlupınar'larda, Eskişe-
hir'lerde, Afyonu'un yalçın dağlarında, A-
dana ve Antep'in bağrında savaşan işçile-
rin dudaklarındaydı. Böyle yaygınlaşmıştı.

Türkiye burjuvazisi bu işçi türkülerini
unutturmaya çalıştı. Söyleyenleri zindan-
larda çürüttü. Tüm amacı ; paramın-serma-
yenin padişahlığını yaşatmaktır. Fakat bu
türküler yığıttık öyküleri gibi dillerde do-
laştı. İşte 1976 'nın 1 MAYIS'ında Türkiye
işçi sınıfı, yıllar önce ateş boylarında söy-
lenmiş bu türkülere sahip çıktı.

1924'de 1 MAYIS ağır koşullara rağmen
kitlesel ve örgütlü bir şekilde kutlandı.

Aralarında askeri fabrika ve dekovit iş-
çilerinin de bulunduğu kalabalık bir eme-
çi topluluğu ellerinde " 8 SAAT İŞ ",
" HAFTA TATİLİ ", " 1 MAYIS İŞÇİ BAY-
RAMI " gibi pankartlarla yürüyüşe geçti.
Cebeci'den başlayan yürüyüşün başını çe-
ken işbaşı giysili işçilerin hemen arkasın-
dan Ankara'lı esnaflar, emekçiler ve aydın-
lar geliyordu. " Halka demokratik tüm hak-
lar tanınmalıdır " haykırışlarıyla o muh-
teşem kalabalık Meclisin önünden geçti.

Aynı akşam düzenlenen kapalı salon top-
lantısında bir işçi piyesi oynandı. Arkasın-
dan geniş tutuklamalar başladı. Ayrıca 1
MAYIS günü 8 saatlik işgünü için bildiri
dağıtanlar ve daha birçok insan zindanlara
atıldı. O dönemdeki sendikalar konfederas-
yonu olan " AMELE TEALİ CEMİYETİ " da
dağıtıldı. 1 MAYIS üzerine yayın yapan
" ÇELİK KOL " gazetesi toplatıldı.

1 MAYIS 1924 günü Meclis önünde işçiler

adına yapılan konuşmada sermaye sınıfı
rına karşı mücadelenin sürdürüleceği
diriliyor : " Şayet bizim mesal (iş) za-
numuz tatilinizin ısmalından sonra ilk em-
selerinizde çıkartmaz ve bir neticeye
kal ettirmeszeniz (somuca bağlamazsanız)
emin olunuz ki ınsafsız sermayedarlara
kendi ellerinizle bizi esir edeceksiniz. Bu-
den biran önce mesal kamunumuzun çıkar-
masını talep ediyoruz. " Son olarak kitlenin
bir şekilde 1 MAYIS uluslararası işçi bay-
ramı 1925' de kutlandı.

Türkiye burjuvazisi, işçi sınıfının
ya işçileri ile olan kopmaz bağlarını
leyen 1 MAYIS' ın her yıl sermayenin egemen-
liğine karşı kitlesel gösterilere döndü-
mesinden korktu. Her yönü ile uluslararası
bir özü olan 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI' na a-
macından saptırarak, 1925 yılında 1 Mayıs
" Bahar ve Çiçek Bayramı " olarak ilan
etti. Fakat Türkiye İşçi Sınıfı 1 MAYIS' ı
yaşatmasını bildi. O yıldan sonra, değişik
yollarla da olsa 1 MAYIS kutlandı. Bunla-
dan bir tanesi 1938 ' den sonraki tek parti
dönemine rastlar:

1 MAYIS günü Adana'da, aniden fabrikal-
da paydos düdüklere çalmaya başlar. Her
re " Cumhurbaşkanı İnönü'nün beyaz tren-
nin az sonra kente gireceği " haberi yayılır.

İşçilerin karşılama töreninde hazır bul-
maları için işyerleri tatil edilir. Tüm ko-
luk kuvvetleri istasyon çevresinde biriktir-
tir. Bando da hazırda. Cumhurbaşkanı bek-
lenmektedir. Oysa aynı anda, kentin başka
bir bölümündeki bir bahçede toplanan iş-
çiler 1 MAYIS' ı kutlamaktadırlar. Polis ola-
yı haber alıp gelene dek mitinge katılan ki-
labalık dağılmış bulunmaktadır.

Daha sonraki yıllarda da 1 MAYIS İŞÇİ
BAYRAMI İstanbul'da, Sakarya'da, Eskişe-
hir'de, Adana'da ve İzmir'de gruplar halin-
de kutlanmıştır. Baskı, terör ve zindan iş-
çi sınıfımıza artık kökleşmiş olan bu gele-
neği unutturamamıştır. Örneğin, daha son-
on yirmi yıla dek polis 1 MAYIS' a bir iki
hafta, kimi zaman üç hafta kala, pek çok bu-
linçli, devrimci işçiyi tutuklayarak işçi bay-
ramının kutlanmasını engellemeye çalış-
mıştır. Hiçbir delil ve olay olmadan kara-
kollara alınan bu işçiler ve ilericiilerin 1
MAYIS' tan hemen sonra serbest bırakıl-
ması burjuvazinin işçi sınıfının uyanışını

DİSK 1 mayısa sahip çıkıyor!

DİSK, Türkiye İşçi Sınıfının en azından yüzyıl önce başlattığı mücadelenin bir sonucu olarak kurulmuştur. Bu yüzden DİSK yoktan var olmamıştır. DİSK, adım adım ilerleyen sabırlı, kahırlı, ama kararlı bir savaşımla ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Ve 13 Şubat 1976 günü kutlanan 9. Yağınzda genel başkan KEMAL TÜRKLER bu gerçeği şöyle dile getiriyordu, "Ülkemizde işçi sınıfımız uzun yıllardan beri bu mücadelenin içindedir. Sıkıyönetimlere, cinayetlere, zindan ve hapishanelere, işkence ve faşist teröre rağmen ilerleyen işçi hareketi tarihimize zengin deneylerle doludur. DİSK, işçi sınıfımızın bu şanlı tarihsel kavgasının bilincinde ve onun içindedir... Biz sınıfımızın mücadelesini tarihsel bütünlüğü içerisinde ele alıyor ve bu tarihe sahip çıkıyoruz..."

DİSK, 9 Yıl önce kurulmuş genç bir örgüttür. Fakat işçi hareketimizin tarihi geçen yüzyılın sonlarına kadar uzamır. Bu kadar eskilere uzanan mücadele geçmişimiz bu topraklarda filizlenmiş, bu toprakları sürdüren, zenginliklerimize işgücümüzü yağmalayan yerli ve yabancı sermaye bütününe karşı süregelen mücadeledir. İşte bu yüzden egemen burjuvazi ne kadar gayri-millî ise biz de en az o kadar millîyiz. "DİSK, işte böylesine köklü bir geleneğin ürünü olarak yeni koşullara göre mücadelesini sürdürmekte ve hızla güçlenmektedir."

Bu geleneğin kopmaz bir parçası da 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMIDIR. DİSK, kurulduğundan itibaren işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma gününe sahip çıkmıştır. "Daha Cumhuriyet'in ilk yıllarında dünya işçi sınıfının 1 MAYIS BAYRAMI bizlere yasaklanmış ve dünya işçilerinin bu dostluk ve dayanışma günü "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak ilan edilmiştir. Bunlar yetmeyince, İtalya'nın Mussolini faşizmi döneminden kalan faşist 141 ve 142 maddeler çıkarılarak işçi sınıfımızın örgütlenme ve düşünce özgürlüğü zincire vurulmuştur. Bu en kaba zorbalık dönemleri ne rağmen, örgütlenme ve birlik mücadelesi hızlanarak gelişmiş ve güçlenmiştir." (DİSK Genel Başkanı, 9. Kuruluş Kutlama Şöleni açış konuşması) 30.000 üye ile kurulan DİSK bugün 600.000'in üzerinde işçi üyeyi ve 28 ulusal sendikayı örgütleyen, durmadan gelişen, güçlenen ve burjuvazinin bile hesaba katmak zorunda olduğu bir işçi örgütü olmuştur.

Kapitalizme ve emperyalizme karşı, bağimsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm için verdiği kararlı mücadele DİSK'i işçi sınıfının gerçek sendikala öncü örgütü yapmıştır.

Bu örgütlü, bilinçli ve disiplinli güç, 1 MAYIS 1976, İşçi Sınıfının kardeşlik ve dayanışmasını kutladığı 1 MAYIS günü, sorumluluğu ve kararlılığı ile kendisini bir kez daha kabul ettirmektedir. 52 Yıl sonra Türkiye İşçi Sınıfı ilk kez kitlesel bir şekilde 1 MAYIS'ı kutlamaktadır. Bu tarihsel günde, geçmiş yıllarda işçi sınıfının devrimci bayrağını ve 1 MAYIS'ı yere düşürmeyen, bilinen ve bilinmeyen tüm işçi önderlerini ve yandaşlarını tüm varlığımızla a-

DİSK Genel Sekreteri İ.Güzeke 1 Mayısı anlatıyor

Sevgili Dostlar,

Bazı tarihler, olaylar vardır, unutulmaz. Belki biz görmemişizdir, yaşamamışızdır. Belki de başka bir ülkede doğmuştur. Fakat böylesine derin ve kalıcı etkiler bırakmış türki yüzyıllar sonra bile, sanki yaşanmışçasına hatırlanır. Artık, etle kemik gibi varlığımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur. Onu yok etmeye, karalamaya veya saptırmaya çalışmak mümkün değildir. Çünkü, bu gibi olaylar milyonlarca insan tarafından benimsenmiş ve durmadan gelişen, büyüyen maddi bir güç haline gelmiştir. Hele temelinde yatan nedenler, bugün hala daha pek çok ülkede halkların varlığını tehdit ediyorsa bu tarihlerin değeri ve çağdaşlığı bir kez daha artar.

İşte 1 MAYIS tüm emek dünyası için bu tarihlerdendir. Ülkemizde, daha 1925'lerden itibaren burjuvazinin 1 MAYIS'ı "Bahar ve Çiçek Bayramı" olarak ilan etmesi, 1 MAYIS'ı kimlerin sahip çıktığını gösterir. Egemen sınıflar bu tarihi bize unutturmak için çok uğraştılar. Sıkıyönetim Mahkemeleri, coplu, tabancalı, işkenceci, zindanlı baskı ve zulüm mekanizmasını çalıştırdılar. Fakat, artık bayraklaşan kitlelere ait olan bu günü köfteli, ayrılan, çiçekli bir piknik günü haline getiremediler. Onun asıl sahipleri 1 MAYIS'ı yaşattılar, yücelttiler. Sermayenin emrindeki baskı güçleri "BÜTÜN DÜNYA İŞÇİLERİ BİRLEŞİN" sloganını öldüremediler. Her şiddet uygulaması büyüyen kuşklarını açığa vurdu. Türkiye'de yıllardır yığınsal olarak kutlanmayan 1 MAYIS, 1976 yılında bir anda yüzbinlerin, milyonların elinde, yüreğinde ve kafasında bayraklaşıyor. Alanları dolduran kitleler kendi sınıflarının gücünü, sermayenin güçsüzlüğünü daha iyi kavıyorlar. 1976'nın 1 MAYIS'ında Türkiye İşçi Sınıfı aynı anda, tüm dünya emek-

çileri ile birlikte haykırıyor. Bu haykırış, emeğin sermayeden kurtuluş mücadelesini dile getiriyor. Türkiye İşçi Sınıfı hareketinin uzun geçmişine ve dünya işçi sınıfının kazanımlarına sahip çıkan DİSK, 1 MAYIS 1976'da yeni bir güç ve soluk kazanıyor. Bu soluk, Türkiye İşçi Sınıfı'nın sendikala birliğini DİSK'e gerçekleştirme solugudur.

Her geçen yılla birlikte 1 MAYIS yeni bir anlam ve daha zengin bir içerik kazanıyor. Uluslararası işçi bayramı, ilk olarak 1890'larda kutlanmıştır. O yıldan bu güne dünyamızın çehresi değişti. Daha insancıl oldu. Yeryüzünün üçte biri kapitalizmin sömürsünden, yoksulluk, baskı ve zulmünden kurtularak özgürlük kazandı. Bu ülkelerde sermayenin diktatörlüğüne sünger çekildi. 1919'da dünya yüzölçümünün % 72'sini ve dünya nüfusunun % 69'unu fazlasını sömürge ve bağımlı ülkeler oluşturuyordu. Bugün ise son sömürgelerin yüzölçümü % 4'ten, sömürge nüfusu ise % 1,1'den daha azdır. Son olarak Vietnam, Kamboçya, Laos, Mozambik, Gine, Angola halkları emperyalist sömürgecilğe ülkelerinde son vermişlerdir. Ulusal kurtuluşun sonra halklar ekonomik bağımsızlıkları için mücadele vermektedirler. Toplumsal ilerlemeye set çeken engeller birer birer sökülüp atılmakta ve emekçiler ulusal zenginliklerini ellerine geçirmektedirler. İleri derecede gelişmiş kapitalist-emperyalist ülkelerde de örgütlü işçi ve emekçi kitleler sömürü düzeninin buhranına karşı savaşmakla tekelsiz sermayenin egemenliğini sarsıyorlar.

1976'nın Mayısı sosyalizmden yana değişen böyle bir dünyada kullanacak. Türkiye İşçi Sınıfı'nı 1 MAYIS'tan koparmak, emek dünyasından koparmak demektir. Kimsenin gücü yetmez buna.

1 MAYIS grev değildir.

1 MAYIS dünya emekçilerinin uluslararası birlik ve dayanışmalarını gösterdikleri bir gündür.

1 MAYIS, birleştiğinde dünya emekçilerinin yenilmez gücünü burjuvaziye dayattığı ve tüm çalışanlara örnek olduğu bir gündür.

1 MAYIS "Bahar ve Çiçek Bayramı" değildir.

O gün, kırlarda eğlenmeyi, çiçek toplama-yı biz burjuvaziye ve sınıf uzlaşmacısı sendikalara, Türk-İş'e bırakıyoruz.

Mart 1976

İbrahim GÜZELCE
DİSK Genel Sekreteri

1 MAYISTA İSTEKLERİMİZ

ekonomik

1- 40 SAATLİK ÇALIŞMA HAFTASI

8 saatlik işgünü sağlandı. Fakat haftalık çalışma süresi 48 saat. Ücret kaybolmadan 40 saatlik çalışma haftası gerçekleştirilmelidir.

2- HERKESE İŞ

2,5 milyon açık ve milyonlarca gizli işsiz yokluğun, açlığın pençesinde, en değerli sermaye olan insan gücü kullanılıyor. Ülkemizin tüm zenginlikleri planlı bir şekilde ve halk yararına işletilmeli. Ulusal ağır sanayi kurulmalı.

3- ÜCRETLER ARTTIRILSIN, FIATLAR DONDURULSUN.

Bugün asgari ücret 40 lira. Bir kilo etin fiyatı 65 lira. Asgari ücret bir işçinin beslenme, giyinme, ısınma ve eğlenme ihtiyaçlarına göre yükseltilmeli ve vergi dışı bırakılmalıdır. Tüketimi, dolayısıyla üretimi sınırlayan fiyat artışlarına son verilmeli.

4- EŞİT İŞE, EŞİT ÜCRET.

Ayırımı ücret politikasına son verilmek, kadın ve genç, yaşlı tüm işçilerin çalışma koşullarını iyileştirici tedbirler alınmalı ve ücretlerde adaletsizlik kaldırılmalı. Çocuklar çalıştırılmamalı. Genç emekçilerin mesleki ve teknik eğitimden geçmeleri sağlanmalı.

5- TARIM EMEKÇİLERİNE SÜREKLİ İŞ

Tarımdaki açık, gizli ve mevsimlik işsizliği önleyecek tedbirler alınmalı. Gelir garantisi, ücret artışı ve sanayi işçilerinin ücretlerine göre saptanacak asgari ücret uygulaması sağlanmalı. Tarım iş yasası çıkarılmalı.

6- İNSANCA ÇALIŞMA KOŞULLARI

Tüm işyerleri, iş yasası kapsamına alınmalı. Çalışma koşullarını hafifletici, insan sağlığı ve güvenliğini sağlayıcı tüm teknik buluşlar kullanılarak, iş hızı azaltılmalı. İş müfettişlerinin sayısı artırılmalı ve sendika temsilcilerinin de katılacağı işçi sağlığı ve güvenliği komiteleri her işyerinde kurulmalı ve bunların masrafları işverenler tarafından karşılanmalıdır.

7- ÇOCUK BAKIMI

Emekçi kadınların çocuklarının sağlıklı bir şekilde yetişmesini sağlayacak kreş (çocuk yuvası) ve çocuk parkları, ihtiyaç gösteren, her bölgede ve her işyerinde açılmalı. Sendika temsilcilerinin de katılacağı komisyonların yöneteceği bu tesisler devlet ve işverenler tarafından yapılmalı, beslenmeli.

sendikal demokratik

1- 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI

Dünya işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma günü olan 1 MAYIS "Bahar ve Çiçek Bayramı" olmaktan kurtarılmalı.

2- REFERANDUM HAKKI

Yetki uyuşmazlıklarını çözmede en etkin ve tek demokratik yol olan referandum hakkı yasalaşmalıdır. Referandum gizli oy

açık sayım esasına göre yapılmalı.

3- SINIRSIZ GREV HAKKI

Sömürü arttıkça, burjuvazinin kârı yükseliyor. Toplu Sözleşme ile kazanılan haklar, hızlı fiyat artışları ile kısa bir sürede kaybediliyor. Kapitalizmin sınırsız sömürü hakkına karşı sınırsız grev hakkı tanınmalı ve grev hakkına konan tüm kısıtlamalar kaldırılmalı.

4- GENEL GREV HAKKI

Yaşama ve çalışma koşulları, sadece bir işyerinde değil, işkolları ve ülke çapında ağırlaşıyor. Tekeci sermaye ekonomik ve siyasal baskısını yaygınlaştırıyor. Ülke çapında çıkarlarımızı korumak, genişletmek ve topekleme gücümüzü göstermek için genel grev hakkı koparılmalı.

5- LOKAVT BİR CİNAYETTİR.

Üretim araçlarının mülkiyetini bir avuç parababası eline geçirmiştir. Siyasal iktidar burjuvazinin çıkarları doğrultusunda düşünmekte ve davranmaktadır. Alınan hemen tüm kararlar emekçilere karşıdır. Bunlar yetmiyormuş gibi, bir de işverenlere işçileri ve ailelerini açlığa, sefalete atma hak olarak tanımıştır. Lokavt kaldırılmalı.

6- İŞ GARANTİSİ

Lokavtin yanında, işverenlere ayrıca keyfi bir şekilde ve tazminatsız olarak işçileri işten atma olanağı tanınmıştır. Sendikal hak ve özgürlüklere de yönelen, ilerici sendika temsilcileri ve tüm işçiler üzerinde bir baskı aracı olarak kullanılan bu işçi düşmanı 13. ve 17. maddeler kaldırılmalı. Bunun gibi, tüm anti-demokratik hükümler iş yasasından çıkarılmalı.

7- SSK DEMOKRATİKLEŞTİRİLMELİ.

İşçi kurumu olması gereken SSK işverenler ve hükümetin mali ve siyasal denetimindedir. SSK yönetimi işçilerin seçeceği kişilerden oluşmalıdır.

8- HERKES SENDİKALAŞMALI

İşçi-Memur ayırımına son verilmeli. Ücret ve maaş karşılığı çalışan, üretim aracına sahip olmayan tüm çalışanlara grev, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalı.

9- SOSYAL GÜVENLİK VE İSSİZLİK Sİ-GORTASI

Bugün SSK kapsamına girenlerin sayısı, 2 milyonun üzerindedir. 12 milyon aktif insanımızın hiçbir güvencesi yok. Tüm emek-

çiler tek bir sosyal güvenlik sistemi bakımına alınmalı. İşsizlik kapitalizmin bir tidir. İşsiz kalan işçilere kesintisiz asgari ücretleri üzerinden ödeme yapacak işsiz sigortası kurulmalı.

Bunlar işçi sınıfımızın acil istemleri. Çekleşmesi demek, yeni mevziler kazanma, işçi kitlelerinin yaşama koşullarını bir daha iyileştirmek ve toplum yaşamının demokratikleşmesinde ileri adımlar atma demektir. Ancak bu kazanımları elde etmenin mücadeleyi yükseltmek, mücadeleyi gültülemek ve yaygınlaştırmak gerekiyor. Şarının temel koşulu bu. Örgütlü sermaye gerilemek, emekçi halkında örgütlü bir hareketle mümkündür. Fakat, bunu yasalarla engelliyorlar. İşçi sınıfımızın temizlemek zorunda olduğu pisliklerin başında özgürce öğrenme ve düşünme hakkını kilitte vuranların kaldırılması gerekmektedir.

TCK'nun 141 ve 142. maddeleri işte baskı engelleridir. Bu maddeler, faşist diktatörlüğün İtalya'nın ceza yasasından 1936 yılında alınmış ve daha da ağırlaştırılmıştır. Bu maddeler yüzünden hapsilere atılmış, kıya uğramıştır. Düşünme ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan 141 ve 142. maddeler kaldırılmalı. Türkiye işçi sınıfının tarihsel bir görevidir. 1976 1 Mayıs'ında en önde gelen istemlerimizden birisi de budur. 141 ve 142. maddelerin kaldırılması için mücadele her ilercinin ve işçi sınıfı yandaşının telemeyeceği siyasal ve demokratik bir rumluluktur.

Demokratik istemlerimizin arasında ari mahkemelerin bir devamı olan Devle Güvenlik Mahkemeleri Yasa Tasarıları kaldırılması, Dernekler Yasasının bütünü değiştirilmesi yer alıyor. 1977'nin 1. YIS'ında acil görevimiz, MC iktidarının rine, ilerici, ulusal, demokratik, verdiği zü tutan, barışçı ve yerli yabancı tekelle karşı mücadele bayrağını açmaktan çekilmeyen bir hükümetin iş başına getirilmesi için mücadele etmektir. İşçi sınıfının tarihi anlamıyla bu mücadelenin başını çekmesi için her düzeyde örgütlenmesine konan engeller kaldırılmalıdır.

YENİLEŞME

deri ve kundura işçilerinin sesi

sahibi: GÜLTEN BÜYÜK

yazı işl. md. **mustafa karakaş**

yönetim yeri: yeni işçi evleri no: 77 BEYKOZ - İSTANBUL

YENİLEŞMEYİ OKU! OKU!

dizgi: yenileşme

baskı:

baskı tarihi: 27/4 /1977